

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ»
підготовки бакалаврів

Силабус освітнього компонента «Стандартизація і сертифікація у міжнародному бізнесі.

Розробник: Науменко Наталія Сергіївна, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, кандидат економічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 6 від __ лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

© Науменко Н.С., 2026

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація «Міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародний бізнес», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – другий
		Семестр 3-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська або англійська (вибір при реєстрації)

II. Інформація про викладача

ППІ: Науменко Наталія Сергіївна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Контактна інформація: 0678606800, naumenko.nataliia@vnu.edu.ua.

Дні занять: <http://surl.li/shvned>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Стандартизація, метрологія, сертифікація та управління якістю у міжнародному бізнесі» надає майбутнім фахівцям фундаментальних знань і практичних навичок з питань міжнародних та державної систем стандартизації, сертифікації і метрології, основних напрямів її розвитку, організації контролю якості і впливу стандартизації на якість продукції.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок в сфері стандартизації, сертифікації та управління якістю у міжнародному бізнесі.

Завдання курсу: результатом вивчення дисципліни є формування у студентів уміння застосовувати вимоги стандартів та як міжнародного, так і національного законодавства для удосконалення системи управління якістю в міжнародному бізнесі.

3. Soft skills (компетентності). Студенти повинні бути компетентними у таких питаннях:

- засвоєнні загальних відомостей про стандартизацію і управління якістю;

- ознайомленні із стандартизацією як основою нормування якості продукції експортоорієнтованих галузей;
- опануванні правил і порядку складання, оформлення і затвердження нормативної документації, порядку внесення змін у діючі нормативні документи;
- вивченні правил складання документів щодо сертифікації вітчизняної продукції;
- дотриманні основні вимоги державних стандартів та ТУ України на продукцію експортоорієнтованих галузей;
- вмінні здійснювати вхідний контроль якості сировини та готової продукції згідно вимог нормативної документації.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи стандартизації в міжнародному бізнесі						
Тема 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки	11	2	-	9	-	-
Тема 2. Параметричні ряди	13	-	2	10	1	ДС/4
Тема 3. Основні методи стандартизації	12	-	2	9	1	ДС/4
Тема 4. Державна система стандартизації	12	2	-	9	1	ДС/4
Тема 5. Система показників якості продукції	13	-	2	10	1	ДС/4
Тема 6. Контроль якості продукції та послуг	12	-	2	9	1	ДС/4
Тема 7. Управління якістю продукції та послуг	11	-	2	9	-	ДС/4
Разом за змістовим модулем 1	84	4	10	65	5	24
Змістовий модуль 2. Основи сертифікації в міжнародному бізнесі						
Тема 8. Державна система сертифікації	14	2	2	9	1	
Тема 9. Значення сертифікації у виробництві продукції	12	-	2	9	1	ДС/4
Тема 10. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації	14	2	2	9	1	ДС/4
Тема 11. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації	14	2	2	9	1	ДС/4
Тема 12. Співпраця Української та Міжнародної систем стандартизації та сертифікації	12	-	2	9	1	ДС/4
Разом за змістовим модулем 2	66	6	10	45	5	16
Види підсумкових робіт						
Контрольна робота (тест)						Т/60
Всього годин:	150	10	20	110	10	100

* Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготувати виступ, у якому: розкрийте економічну сутність стандартизації; обґрунтуйте її роль у підвищенні конкурентоспроможності національної економіки; охарактеризуйте вплив стандартизації на розвиток міжнародного бізнесу.
2	На прикладі певної групи продукції (електропобутова техніка, харчові продукти, будівельні матеріали): сформулювати параметричний ряд; обґрунтувати вибір основних параметрів; пояснити значення параметричних рядів для уніфікації та стандартизації продукції.
3	Здійснити порівняльну характеристику таких методів: уніфікація; типізація; агрегування; симпліфікація. Результати подати у вигляді таблиці з практичними прикладами застосування.
4	Проаналізувати державну систему стандартизації України: її структуру та основні органи; повноваження та функції; взаємодію з суб'єктами міжнародного бізнесу. Зробити висновки щодо відповідності європейським підходам.
5	Скласти класифікацію показників якості продукції: технічні; експлуатаційні; ергономічні; екологічні; економічні. Навести приклади показників для конкретного виду продукції.
6	Розглянути кейс підприємства, що виходить на міжнародний ринок: визначте етапи контролю якості; охарактеризуйте методи контролю; оцініть вплив контролю якості на репутацію компанії та споживчу довіру.
7	Проаналізувати систему управління якістю підприємства (реального або умовного): основні принципи менеджменту якості; застосування стандартів ISO 9001; роль персоналу в забезпеченні якості.
8	Підготувати звіт, у якому: охарактеризуйте державну систему сертифікації; поясніть значення обов'язкової та добровільної сертифікації; оцініть вплив сертифікації на експортний потенціал підприємства.
9	Здійснити порівняльний аналіз діяльності: ISO; IEC; CEN / CENELEC. Визначити їх роль у гармонізації стандартів та розвитку міжнародної торгівлі.
10	Проаналізувати: основні нормативно-правові акти України у сфері стандартизації та сертифікації; напрями співпраці України з міжнародними організаціями; перспективи адаптації українських стандартів до міжнародних та європейських вимог.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання проводиться згідно з Положенням університету про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти (<https://surl.li/iwdrbd>). Обов'язкове дотримання норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>) у процесі навчання. Максимальна кількість дозволених пропусків без поважної причини – 2. Можливе зарахування результатів формальної чи неформальної освіти як окремих тем чи змістових модулів курсу відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<http://surl.li/sbwzdh>).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- до 40 б. за участь в обговореннях (семінари) (Модуль 1);
- до 30 б. за перший експрес-тест (електронне тестування);
- до 30 б. за другий експрес-тест (електронне тестування) (обидва тести – Модуль 2;

орієнтовний перелік питань для підготовки див. нижче).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Поточний контроль (max = 40 б.)										Модульний контроль (max = 60 б.)		Макс. сума за курс
Модуль 1.										Модуль 2.		
T2	T3	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Експрес-тест 1	Експрес-тест 2	
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10			

4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	--

Робота студента на одному семінарі може бути оцінена у максимум 4 бали, з них 0,5 бала – за присутність на парі, решта – за участь в обговоренні питань відповідної теми семінару. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем або підготувати презентації в кількості 25-30 слайдів з кожної теми, яку він пропустив протягом семестру з поважних причин. Таким чином можна покращити свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Оцінювання здійснюється суб'єктивно викладачем.

Експрес-тести проводяться у електронній формі на платформі MS Forms. Перший тест – після проведення п'ятого семінарського заняття, другий – після останнього (десятого семінару). На кожному з тестів студент одержує по 30 питань (завдань), правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 1 бал. Максимально можлива кількість балів одержаних за кожен з тестів (за усі правильні відповіді) – 30. У сумі за обидва – 60 балів.

Загальна оцінка за курс підраховується як сума балів за обома модулями. Оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання (табл.).

За бажанням студента і якщо це дозволяє загальна кількість балів за поточну роботу до набраних балів викладачем може бути додано до 15 бонусних балів, які він отримав за активну участь у позакласній роботі (освітній, науковій, самоврядній, волонтерській тощо). Наявність таких балів підтверджується сертифікатом, виданим у деканаті.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/ddfha>).

Для здобувачів ОПП спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація» переведення балів у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом помноження балів 100-бальної шкали на 2.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація»

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	

140–149	
130–139	
120–129	
0–119	

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Основи стандартизації та сертифікації. Підручник / О.М.Величко, В.Ю.Кучерук, Т.Б.Гордієнко, В.М.Севастьянов. Київ, 2012. 362 с.
2. Основи взаємозамінності, стандартизації, сертифікації, акредитації та технічні вимірювання. Підручник / М.С. Когут, Н.М. Лебідь, О.В.Білоус, І.Є. Кравець. Львів: Світ, 2010. 528 с.
3. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р.В. Бичківський, П.Г. Столярчук, П.Р. Гамула. – Львів: Видавництво Національного університету Львівська політехніка, 2002. – 560 с.
4. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. Підручник.- 3-є вид., перероб. і доп. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002.- 174 с.
5. Цюцюра С.В., Цюцюра В.Д. Метрологія, основи вимірювань, стандартизація та сертифікація. К.: Знання, 2005. – 242 с.
6. Сертифікація в Україні. Нормативні акти та інші документи. Київ, 1998. Т.1 368 с.; Т2 416 с.
7. ДСТУ 3412-96. Акредитація в Системі УкрСЕПРО.
8. Боженко Л.І. Стандартизація, метрологія та кваліметрія у машинобудуванні. Л.: Світ, 2003. 328 с.
9. Интеграция производства и управления качеством продукции / В. Г. Весан, В. И. Сиськов, Л. Г. Дубицкий и др. — М.: Изд-во стандартов, 1995.
10. Внуков Ю., Дорошенко Ю., Дубровін В. Стандартизація у сфері управління якістю // Стандартизація, сертифікація і якість. 2001. № 2. С. 24–27.
11. Осієвська В. В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю. К.: Вид-во КНТЕУ, 2002.
12. Росоха Т. Ю. Основи стандартизації, метрології та управління якістю. К.: Вид-во КНТЕУ, 1998.
13. Кириченко Л. С., Мережко Н. В. Основи стандартизації, метрології, управління якістю: Навч. посіб. К.: Вид-во КНТЕУ, 2001.
14. Саранча Г. А. Метрологія і стандартизація. К.: Либідь, 1997.
15. Лобанов Л., Ігнат'єв В. Гармонізація національних стандартів України з міжнародними та європейськими стандартами в галузі зварювання і споріднених процесів // Стандартизація, сертифікація, якість. 1999. № 1. С. 23–25.
16. Офіційний сайт Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики – Режим доступу: // <http://www.dssu.gov.ua>.
17. Офіційний сайт державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») Режим доступу: // <http://www.ukrndnc.org.ua>.
18. Офіційний сайт державної інспекції по захисту прав споживачів Режим доступу: // <http://www.dsiu.gov.ua>